

Protocol

dalla radunonza communal dils 19 da mars 2025 ella halla polivalenta a Trin

- Il president communal Maurus Cafilisch beneventa 104 persunas all'emprema radunonza communal digl onn 2025.
- Igl invit ei vegnius distribuius ad uras. La gliesta da tractandas vegn approbada.
- Ernesto Silvani e Vreni Caprez vegnan eligi sco dumbravuschs.

Tractandas:

1. Protocol dalla radunonza communal dils 9 da december 2024
2. Transformaziun dil santeri Trin, credit da fr. 395'000.-
3. Sanaziun dalla Via Bot Fiena, credit da fr. 1'825'000.-
4. Varia

1. Protocol dalla radunonza communal dils 9 da december 2024

Duront l'exposiziun publica dils 27 da december 2024 tochen ils 27 da schaner 2025 ein neginas objecziuns entradas. Il protocol vala damai sco approbaus. All'actuara vegn engraziau per sia lavur da redeger il protocol.

2. Transformaziun dil santeri Trin, credit da fr. 395'000.-

Il president communal introducescha la tractanda. Suenther che las lavurs da sanaziun digl exterior dalla baselgia ein vegnidas terminadas, prendan ins uss per mauns la transformaziun dil contuorn. Igl ei da menziunar che la pleiv evangelica ha gudignau il premi da solar Norman Forster cun siu tetg da solar, quei che ha svegliau atenziun ell'entira Svizra. Per ulteriurs detagls davart il project dat el il plaid al schef dil departament segirtad publica / ambient / planificaziun territoriala.

El nord ed egl ost dil santeri vegnan sligiadas tochen miez digl onn 2025 fossas che han contonschiu il ruaus da fossa obligatori. La fossa comunabla ella part nord-ost dil santeri han ins stuiu engrondir gia igl onn vargau. In motiv per quei svilup ei la cultura da sepultura ch'ei semidada fermamein ils davos decennis. Pli baul dominavan las fossas classicas per vischals, oz ein las fossas per urnas ni las fossas comunablas pli dumandadas. Cunquei che tut las fossas per vischals el nord vegnan sligiadas tochen miez 2025, vegn ei a dar massa plaz. Sco quei che la pleiv e la vischnaunca quentan, vegn quei plaz, per ils motivs suranumnai, buca pli duvraus per satrar vischals.

Representanzas dalla pleiv da Trin ein s'occupadas gia igl onn 2021 ensemen cun la vischnaunca politica da Trin, l'uniun da dunnas da Trin e consultond ina cussegliaziun per l'architettura da cuntradas d'ina transformaziun dil sector sura dil santeri ed han elaborau in preproject.

Ils suandonts treis puncts ein centrals: igl engrondiment necessari e la reveletaziun dalla fossa comunabla, la reveletaziun e meglieraziun dils access (incl. illuminaziun) alla baselgia ed alla fossa comunabla ed il diever dil plaz liber (entras la sligiaziun dallas fossas) el nord per occurrenzas dalla baselgia.

Ils cuosts muntan en tut a fr. 395'000.-

Il president communal arva la runda da damondas e da discussiun.

Ina dallas persunas presentas vul saver, sch'ins hagi patertgau vid la schuada. L'uniun da dunnas da Trin bogna las fossas (lavur voluntara). Cunzun dalla vart dil sid dil santeri ei la pressiuon memia bassa per saver retrer senza problems aua per bugnar.

Il schef dil departament conferma che l'installaziun d'in cundrez da schuar fetschi part dil project. La schuada vegn realisada mo dalla vart nord-ost. Denton vegn l'installaziun existenta meglierada cun il project, per ch'ei seigi egl avegnir pusseivel da retrer l'aua senza problems era el sid.

In'ulteriura persuna dil ravugl dallas presentas e dils presents pren il plaid: Ins dueigi sustener sulettamein la revaletaziun dallas fossas comunablas. Il rest dil project seigi buca da sustener. La sulada actuala seigi sufficiente e funcziuni per ils basegns mumentans. Plinavon dueigi il prau verd vegnir betunaus en. Il santeri seigi in liug da ruaus e buc in liug da sentupada. Quella tenuta vegni interrutta cun baghegiar mirs e metter sulada. Ei vegni investiu massa daners, quei che fetschi buca da basegns. Il project en quella fuorma seigi da refusar.

Il president communal ed il schef dil departament informeschan che la sulada actuala seigi in prighel da scarpitschar per persunas ch'ei buc aschi segiras en pei e ch'ei existi perquei in cert basegns da meglieraziun. La grupp da lavur ha survegniu neginas prescripziuns per elaborar il project detagliu.

In'ulteriura persuna presenta pren il plaid: El temps hodiern dalla midada dil clima duess ins verdinar edifecis e tener aviert surfatschas. Cun la surfatscha sigillada cun betun cunterfetschi quei project a quella intenziun.

Il meinaproject Mario Blumenthal pren posiziun. Per persunas cun ina suppia cun rodas ni in rollatur ei il plantschiu acutal buc emperneivels. Cun sulada da betun ei la surfatscha planiva e senza ruosnas. Aschia fuss ei egl avegnir era pusseivel da rumir la neiv a moda maschinala, enstagl a maun sco tochen dacheu. La surfatscha ei buca sigillada, aschia che l'aua savess scuorer.

Dalla populaziun entra la remarca che la cuvrida da gera avon la fossa comunabla seigi suboptimala per persunas cun suppia da rodas.

Il menader da construcziun conferma che la surfatscha corrispundenta seigi concentrada e ch'ei setracti buca da gera rodonda. Persunas cun suppia da rodas ni carrotscha da pops san perquei duvrar la via senza problems.

Ina persuna presenta pren il plaid e di ch'il project sco tal seigi beinvegnius. Era il liug da sentupada per occurrenzas dalla baselgia planisau ei attractivs. Ina pusseivladad fuss da far pli pigns ils scalems dalla scala planisai, aschia ch'ins savess mantener dapli surfatscha verda.

Dil ravugl dallas presentas e dils presents entra la remarca ch'il santeri seigi buca mo in liug da malencurada e ruaus, mobein era in liug da bials muments sco nozzas e confirmaziuns. Il liug da sentupada planisau fuss da beneventar per talas occurrenzas.

La suprastanza communal propona da consentir al credit da fr. 395'000.-. La proposta vegn approbada cun 49 vuschs affirmativas, 43 cuntervuschs e 7 abstenziuns.

3. Sanaziun dalla Via Bot Fiena, credit da fr. 1'825'000.-

Il schef dil departament traffic / sector da construcziun, Marco Capatt, introducescha la tractanda. Pervia dallas massa ruosnas e la cuvrida schliata drova la Via Bot Fiena ina sanaziun. Plinavon han ils conducts d'ovra contonschiu lur cuoz da veta.

Ils trassés ed ils conducts d'ovra duein vegnir sanai en treis etappas dad in onn (2025-2027). Igl onn 2028 ein las lavurs da cuvrida previdas. L'emprema etappa entscheiva probablamein igl 1. da matg 2025 ella part davos dalla Via Bot Fiena tochen tier la spartgida Via Bot Fiena sura. En quei sector vegn igl indrez da sfundrada planisau per l'allontanaziun dallas auas da via installaus. La sanaziun dalla via prevesa las suandontas lavurs: remplazzar cumpletamein la surstructura dalla via, sanar

parzialmein ils mirs da sustegn, sanar tut ils conducts d'ovra el perimeter dalla via, introducir in sistem da separaziun dad aua piarsa dalla via e dalla canalisaziun e remplazzar cumpletamein l'illuminaziun dalla via.

Ils cuosts importan totalmein fr. 1'825'000.-.

Il president communal arva la runda da damondas e da discussiun.

Dalla populaziun entra la damonda tgi che paghi las novas lingias d'electricitad.

Il schef dil departement informescha che Swisscom e Flims Trin Energie finanzieschan las lingias d'electricitad.

La suprastonza communal propona da consentir al credit da fr. 1'825'000.-. La proposta vegn approbada cun gronda maioritad.

4. Varia

Il president communal declara ch'ei ha dau a caschun dalla davosa radunonza communal remarcas e damondas arisguard la situaziun da persunal el luvratori forestal e communal Porclis. La suprastonza communal da Trin haveva rispundiu che decisiuns da persunal vegnien buca discutadas publicamein duront radunonzas communalas. Sco pusseivladad per examinar la situaziun da persunal menziunada han ins consultau la cumissiun da gestiun che dispona gia officialmein dallas cumpetenzas corrispundentas. Sin fundament dallas indicaziuns fatgas ha la cumissiun da gestiun examinau la situaziun e vegn a dar rapport alla radunonza communal da dad oz. El dat il plaid al president dalla cumissiun da gestiun Andy Riesch.

Andy Riesch introducescha cuort la situaziun da partenza. Flims Trin Forst (FTF) ei in'instituziun da dretg public independenta. Las vischnauncas da Trin e da Flem ein participadas mintgamai a mesas. Tenor ils statuts s'occupescha il meinagestiun dalla responsablada per la gestiun e per la direcziun dil persunal. La responsablada directiva strategica ei l'incumbensa dalla suprastonza FTF che secumpona mintgamai da dus commembers dallas duas suprastonzas communalas da Flem e da Trin. Ils organs da controlla da FTF ein tenor ils statuts las duas suprastonzas communalas ed il post da revisiun extern, la Capo & Partner AG a Cuera. La cumissiun da gestiun da Trin ha buca directamein il dretg da prender envista e far controllas. La suprastonza FTF ha denton dau alla cumissiun da gestiun il dretg da haver envista ellas decisiuns da persunal dil secund semester 2024. Il rapport vegn prelegius. El vegn publicaus ensemen cun il protocol da dad oz.

Ina persuna presenta damonda da prender il plaid e di ch'il rapport seigi buca cuntentivels. Ina sligiaziun persistenta per la situaziun fuss da consultar ina cussegliaziun externa.

Il president communal informescha che la proxima radunonza communal ha liug ils 20 da zercladur 2025 (cun aperitiv).

Il schef dil departament Hans Jakob Telli informescha davart il stadi dil project dalla meglieraziun generala. L'emprema etappa ei vegnida realisada dalla primavera tochen igl atun 2024 ed ha saviu vegnir terminada e collaudada cun success. Ins ei fetg cuntents cun la lavur ed engrazia a tut ils acturs, en special alla firma da baghegiar Casty che ha fatg grondiusa lavur. La secunda etappa vegn a realisar duront dus onns il tschancun Quadris – Acla – Monhämmerli. La cumissiun da stimaziun ha termina la bonitaziun. Quella vegn exponida publicamein el decuors digl onn e fuorma pli tard la basa per la nova repartiziun. Medemamein igl onn 2025 vegnan mess a quen ils emprems pagamenti aconto dallas contribuziuns dils proprietaris. Quels vegnan aunc calculai a maun dallas surfatschas. Ils proxims dis survegnan tut las casadas e proprietari:as da terren extern:as in flyer cun las informaziuns detagliadas davart il stadi dalla meglieraziun.

Dalla populaziun entra la damonda, daco che la sdrema enamiez dalla Via Manalla hagi survegniu ina cuvrida da crappa rutta e seigi buca vegnida verdinada.

Il schef dil departament informescha che quei seigi pervia dalla neiv buca pli stau pusseivel igl atun, la sdrema vegni denton aunc verdinada.

Ina persuna presenta pren il plaid e di che la via terminada seigi fetg teissa per carrotschas d'affons e bikes.

Il schef dil departament informescha che la cumissiun hagi era discutau la pendenza. Sch'ins havess fatg la via pli pauc teissa, fuss in'ulteriura serpentina cun surfatschas e runcaglias corrispundentas stada necessaria.

Il president communal informescha che la suprastanza communal hagi survegniu – suenter che la radunonza communal dils 21 da zercladur 2024 ha giu approbau la revisiun totala dalla planisaziun locala – l'incumbensa da garantir spazi da viver pagabel per la populaziun indigena e da restrenscher il svilup dalla midada da diever d'empremas habitaziuns tenor dretg vegl a secundas habitaziuns.

La suprastanza communal ei s'informada davart reglamentaziuns existentas en autras vischnauncas ed ha dau l'incumbensa d'elaborar mesiras. Las strubas da reglar dallas mesiras tscharnidas duein lu vegnir discutas ensemen cun la gruppa da lavur per la revisiun dalla planisaziun locala ch'enconuscha gia la materia. La procedura sto vegnir observada e suenter in'examinaziun preliminar da vart dil Cantun ha liug in'informaziun e cooperaziun publica. Silsuenter decida la radunonza communal, schebein las mesiras vegnan implementadas ni buca.

Il president communal informescha ch'ins hagi entschiet a rimnar igl atun vargu suttascripziuns per l'iniziativa "Introducziun dalla votaziun all'urna". Il schaner ha la suprastanza communal constatau ch'il diember necessari da suttascripziuns valeivlas ei contonschius e che l'iniziativa ei damai reussida. L'iniziativa ha buc in text concret, aschia ch'igl ei l'incumbensa dalla suprastanza communal d'elaborar ina formulaziun concreta resp. en quei cass ina midada dalla constituziun. Perquei vegn ina gruppa da lavur installada. Ultra dil tema menziunau dalla votaziun all'urna san era auters temas dalla constituziun communal vegnir suttamess ad in'examinaziun. Las informaziuns davart la constellaziun dalla gruppa da lavur e l'entschatta dallas lavurs vegnan publicadas. La populaziun ei intimada da far saver ses giavischs e sias propostas. Igl urari prevesa da saver presentar ina proposta concreta ad ina dallas empremas radunonzas digl onn 2026.

La scheffa dil departament Silvia Capatt presenta a maun da fotografias ina retrospectiva sin las activitads da construcziun vida la Scola Trin (transformaziun avonzona e sanaziun dalla fatschada). Ils davos quens ein entrai ed ins ha saviu far in quen final. In fatg legreivel ei ch'ins ha saviu terminar il project fr. 180'000.00 sut il credit concediu.

Il schef dil departament Marco Capatt informescha che las lavurs sin il parcadi Prau Davon entscheivan mardis suenter Pastgas.

Il president communal arva la runda da damondas e da discussiun.

Dalla populaziun entra la damonda con lunsch che la vischnaunca seigi cun la renovaziun dallas fermadas dil bus. Ei vegni recumandau alla suprastanza communal da considerar da dislocar la fermada. En auters loghens hagi il bus dapli plaz per fermar senza impedir il rest dil traffic.

Il president communal informescha che la vischnaunca sesanfla sin il scalem d'in preproject. Quel ha ella inoltrau al Cantun. Il proxim pass ei in project da construcziun, per il qual ei sto vegnir suttamess alla radunonza communal ina damonda da credit. Plinavon han ins elaborau per la fermada sper la Piazza dil vitg ina secunda varianta – cun pli paucas restricziuns per il traffic. La vischnaunca ei vida far sclariments necessari per saver introducir aunc uonn ina zona da tempo 30 el vitg.

Ina persuna presenta pren il plaid e damonda, sche la purschida dil bus dall'Alp Mora seigi la dretga via. Ins dueigi evitar in turissem da massa. Plinavon seigien neginas installaziuns sanitaras avon maun. Tgei pusseivladad ch'ins hagi per metter quei tema sin la gliesta da tractandas d'ina radunonza communal.

Il president communal informescha ch'ina petiziun ni in'iniziativa sa survir sco instrument. In'ulteriura pusseivladad ei d'inoltrar ina moziun alla radunonza communal. Sche la radunonza declara la moziun sco relevonta, sto la suprastanza communal sefatschentar cun il tema. Il bus dall'Alp Mora vegn buca gestiunau dalla vischnaunca, mobein dall'uniun da turissem. Ins duei esser pertscharts che mintgina e mintgin saveva carrar sin l'Alp Mora avon ils temps da Covid. Cun la realisaziun consequenta dil scumond da traffic han ins reduciu fermamein il traffic. Per tuttina buca desister dil taliter dil turissem, han ins scaffiu la purschida dil bus dall'Alp Mora. Naturalmein san ins era adattar quell'offerta. La situaziun dallas installaziuns sanitaras ei enconuschenta. La damonda ei denton, sch'ei drovi propi sin igl entir territori communal ina purschida corrispundenta. La purschida acutala ei, en cumparegliaziun cun pli baul, gia pulit gronda.

Dil ravugl dallas presentas e dils presents entra la damonda con lunsch ch'ins seigi cun la fundaziun dallas Ovrar electricas Pintruns AG.

Il president communal informescha che la societad anonima ei vegnida fundada ed ils contracts necessaris suttascrets. Il menaschi ha entschiet igl 1. da december 2024. Actualmein ei il focus sin la planisaziun consecutiva. En emprema lingia va ei ussa per sviluppar ina strategia per igl avegnir.

Ina persuna presenta damonda, sche la populaziun indigena da Trin sappi era vinavon quintar da profitar dalla tariffa per indigenas ed indigens per igl abbonament da skis.

Il president communal informescha ch'ei detti actualmein contractivas cun l'Arena alva. La situaziun ei difficila. La vischnaunca ei fetg premurada che la populaziun indigena sappi vinavon profitar da reducziuns dil prezi. Ina communicaziun alla populaziun duei suandar tochen il pli tard miez avrel.

Fin dalla radunonza allas 21:50

Trin, ils 19 da mars 2025

il president communal:

l'actuara:

Maurus Caflisch

Olivia Buonvicini